

LIT.: Z. Munk i V. Pavelić-Weinert, Mira Kovačević-Ovčarić (katalog), Zagreb 1976. — Z. Kržišnik, Jagoda Buić (katalog), Ljubljana—Zagreb—Dubrovnik—Skopje 1979. — Z. Maković i M. Baričević, Marika Danč-Roth (katalog), Zagreb 1983. — Jagoda Buić, Zagreb 1988. — J. Depolo, Tapiserija u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1988. Ma. B.

TARSATICA → TRSAT

TARTAGLIA, Ivo, kolekcionar i likovni kritičar (Split, 6. II. 1880 — Lepoglava 3. IV. 1949). Završio je studij prava doktoratom 1903. Potom je u Splitu bio odvjetnik i pokrovitelj umjetnosti te gradonačelnik (1918—28) i ban Pomorske banovine (1929—32). Prikupio je vrijednu zbirku umjetnina (više od 500 predmeta): slike, kipove i grafike hrv. umjetnika (M. Kraljević, V. Bukovac, C. Medović, M. Rački, B. Dešković, E. Vidović, I. Meštrović, A. Uvodić) i nepoznatih autora (više ikona iz XIII. st.), stilski namještaj, medalje, umjetničko posuđe, skupocjene predmete te knjižnicu. Njegova zbirka umjetnina koju je 1947. ostavio gradu Splitu danas je djelomično očuvana i nalazi se u Galeriji umjetnina, Muzeju grada Splita i Naučnoj biblioteci. Kao gradonačelnik otkupom većega broja umj. djela stvorio je temelj za osnivanje Galerije umjetnina (1931). Pratio je i poticao umjetnička zbivanja u Splitu, organizirao je izložbe, pisao predgovore kataloga i lik. kritike.

BIBL.: Kolektivna izložba Emanuela Vidovića (katalog), Split 1903; Emanuel Vidović, Savremenik, 1906, 4; Prva dalmatinska umjetnička izložba u Splitu, Savremenik, 1909, 1; O mjestu Meštrovićeva spomenika Grguru Ninskom, Novo doba, 1929, 131.

LIT.: A. Uvodić, Galerija moderne i klasične likovne umjetnosti u Splitu, Novo doba, 1928, 111. — J. Paal, Posjet jednom privatnom muzeju u Splitu, Hrvatski glasnik, 1940, 236; — N. Machiedo-Mladinić, Tragom najveće predratne zbirke umjetnina i Dalmaciji, Kulturna baština, 1988, 18. — Ista, Životni put dr. Ive Tartaglie, Radovi. Zavod za hrvatsku povijest, 1993, 26. V. Fo.

TARTAGLIA, Marino, slikar (Zagreb, 3. VIII. 1894 — 21. IV. 1984). Nakon završene gimnazije u Splitu upisuje se 1908. na Građevnu stručnu

školu u Zagrebu, gdje su mu profesori O. Iveković i I. Tišov. God. 1912. odlazi u Firencu gdje studira na Švicarskoj akademiji (A. G. Giacometti), a potom na Istituto superiore di belle arti. Kreće se u društvu futurista okupljenih oko časopisa »Lacerba«, a 1918. izlaže na »Izložbi nezavisne umjetnosti« kao jedini inozemac zajedno s najistaknutijim predstavnicima tal. avangarde (C. Carrà, G. De Chirico, E. Prampolini). Iste se godine vraća u Split, a 1921. odlazi u Beč, odakle 1925. seli u Beograd. Tamo je jedan od osnivača grupe »Oblik«. God. 1927/28. boravi u Francuskoj (Pariz, Antibes, St. Tropez), a potom opet u Beogradu; 1931. prihvaća mjesto profesora na Akademiji u Zagrebu. Bio je član JAZU od 1947.

Prva očuvana djela izrazito su ekspresionistički obilježena. Izduženo, anatomske nerazmjerno lice na njegovu *Autoportretu* (1917) sazdano je od raznobojnih ploha i nanosa boje koji tvore neobično smjele kromatske odnose. To upućuje na srodnost s fovizmom, dok *Fetiš* iz iste godine pokazuje bliskost s metafizičkim slikarstvom. Srodnost s kubističkim traženjima i s crnačkom plastikom vidljiva je na slici *Dva akta* (također iz 1917) u kojoj su anatomske oblike naglašeno nepravilni. Tragovi raznorodnih traženja pojavljuju se i u kasnijim slikama, no one su lišene žestokoga kolorizma i dinamičnih linija. U *Mrtvoj prirodi s kipom* (I. i II, 1921) prevladava cezaniistički pristup oplemenjen određenim sfumatom. To vodi do posve plošnoga rasporeda kromatskih masa (*Moj atelier u Parizu*, 1928; *Intérieur s Toticom*, 1930; *Košarica s voćem*, 1932; *Biševo*, 1936) i do bogata, ali gotovo zatomljena kolorizma. Vrlo slobodno, na samom rubu nefiguracije, slika 1938. *Skicu za pejzaž (Murter)*, koja prethodi njegovim poslijeratnim istraživanjima prostora (ciklusi *Motiv iz Lošinja*, *Porečke pinije*, *Cvijeće*, *Pogled s prozora*, *Slikar*). Motiv je često pretvoren u znak, odnosno u jezgru smještenu u središtu plohe. Do posljednjega razdoblja traje proces lik. sinteze u kojoj se slika pojavljuje kao ekstrakcija oblika iz

M. TARTAGLIA, *Intérieur s Toticom*. Zagreb, Moderna galerija

